

MORTALITA U OSTRAVSKÝCH HORNÍKŮ

Během práce v podzemí jsou horníci exponováni řadě rizikových faktorů, které mají nepříznivý dopad na jejich zdraví a mohou u nich být příčinou zvýšené úmrtnosti. Cílem studie ostravských autorů a spoluautorů ze SZÚ a LF UK bylo srovnání celkové a specifické úmrtnosti u horníků z uhelných dolů s horníky se získanou hornickou pneumokoniózou a bez ní a s mortalitou celkové populace v ČR v letech 1992–2013. Zkoumaný soubor se skládal z 3 476 horníků z uhelných dolů s pneumokoniózou a 6 687 bývalých horníků bez hornické pneumokoniózy, kteří byli z podzemí přesunuti po dosažení maximálně přípustné expozice.

Rozdíly rizika mortality byl hodnocen pomocí poměrů standardizované mortality (SMR) a 95% intervalu spolehlivosti. U horníků s pneumokoniózou byla zjištěna signifikantně vyšší celková úmrtnost (SMR 1,1), vyšší mortalita na maligní nádory (SMR 1,16, u plicní rakoviny 1,70) a na nemaligní dýchací choroby (SMR 2,78). SMR u tohoto souboru stoupala s vážností pneumokoniózy.

Celková mortalita (SMR 0,86) a specifická mortalita u horníků bez pneumokoniózy nebyla vyšší než mortalita celkové populace. Pokud byli horníci přesunuti

z podzemí po dosažení maximálně přípustné expozice (bez pneumokoniózy) jejich mortalita nebyla vyšší než mortalita celkové populace. Mortalita horníků s pneumokoniózou však byla vyšší než mortalita celkové populace; byla ovlivněna maligními a nemaligními respiračními chorobami.

Poznámka redakce: Standardizovaný poměr mortality SMR je poměr zjištěných úmrtí u sledovaného souboru s úmrtími u celkové populace. Pokud je mortalita sledovaného souboru stejná jako mortalita celkové populace, je $SMR = 1$. Jestliže je mortalita sledovaného souboru vyšší než u celkové populace, je SMR vyšší než 1.

Tomášková H, Šlachťová H, Urban P, Pelclová D, Šplíchalová A, Jiráček Z, Hajduková Z, Landecká I: Mortality in Miners with Coal-Workers' Pneumoconiosis in the Czech Republic in the Period 1992–2013. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 14(3):269 DOI 10.3390/ijerph14030269.

Redakce